

Wekelijkse duiding COVID-19-epidemie door het COVID-19-responsteam (RT)

Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)

20 juli 2022

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

LCI
T +31 88 689 7000
lci@rivm.nl

Samenvatting

Afgelopen week was in Infectieradar het aantal deelnemers met COVID-19-achtige klachten (3,6%) vergelijkbaar met de week ervoor (3,7%). Het aantal aan de GGD gemelde personen met een positieve coronatestuitslag (SARS-CoV-2) daalde licht (-11%) vergeleken met de week ervoor. Ook het aantal geteste personen daalde licht (-6%). Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 4 juli op 0,99 (0,96-1,03). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met SARS-CoV-2 steeg nog wel met 29%, vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met SARS-CoV-2 op de IC bleef relatief laag en stabiel (-7%).

In het rioolwater bleef in week 27 (4-10 juli) de landelijk gemiddelde virusvracht vrijwel gelijk aan die van week 26. In de eerste helft van week 28 (11-13 juli) steeg de gemiddelde virusvracht weer met 14,6%, dit zijn eerste analyses en betreft nog incomplete data. In beide weken waren de rioolcijfers het hoogst in grootstedelijk gebied, met name in Amsterdam en omstreken. In het rioolwater werd in week 27 de omikronvariant BA.5 het meest waargenomen.

In de kiemsurveillance is de omikron-BA.5-variant sinds juni in Nederland dominant. Deze variant lijkt volgens de WHO niet ziekmakender dan de BA.2-variant die begin van het jaar het meest in Nederland voorkwam. De nieuwe BA.2-subvariant BA.2.75 is tot nu eenmaal in de kiemsurveillance in Nederland gevonden. De BA.2.75-variant lijkt, net als de BA.5-variant, de opgebouwde afweer tegen COVID-19 gemakkelijker te kunnen omzeilen. Maar om dit met zekerheid te kunnen zeggen is meer onderzoek nodig.

Conclusie en adviezen

De circulatie van SARS-CoV-2 is nog steeds hoog in Nederland. Wel is er stabilisatie op dit niveau. Dit betekent dat we op de piek van deze golf lijken te zitten. Infectieradar laat een vergelijkbaar beeld zien als vorige week. Het aantal nieuwe positieve coronatestuitslagen in de GGD-teststraten nam deze week af en het reproductiegetal (voor 4 juli) ligt net onder de 1. De virusvracht in het rioolwater bleef in week 27 vrijwel gelijk, maar nam in de eerste helft van week 28 wel weer iets toe. Hoewel het aantal ziekenhuisopnames deze week steeg, bleef het aantal IC-opnames stabiel op een relatief laag niveau. Omdat de ziekenhuisopnames altijd iets achterlopen op de besmettingscijfers, is het te verwachten dat deze stijging nog even zal aanhouden, maar uiteindelijk ook zal afvlakken.

Signalen

A) Epidemiologische situatie

Afgelopen week was in [Infectieradar](#) het deel van de deelnemers met COVID-19-achtige klachten 3,6% en dus vergelijkbaar met de week ervoor (3,7%). Het aantal gemelde personen met een positieve coronatestuitslag daalde met 11% vergeleken met de week ervoor. Het aantal geteste personen daalde met 6%. Het reproductiegetal op basis van meldingen van positieve testen lag op 4 juli op 0,99 (0,96-1,03). Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames van patiënten met COVID-19 steeg nog wel met 29% vergeleken met de week ervoor. Het aantal nieuwe patiënten met COVID-19 op de IC bleef relatief laag en stabiel (-7%) vergeleken met de week ervoor.

B) Vaccineffectiviteit tegen ernstige COVID-19

De vaccineffectiviteit tegen ernstige ziekte na volledige vaccinatie is nog steeds relatief hoog in alle leeftijdsgroepen. De nog hoge infectiedruk met SARS-CoV-2 onderstreept de noodzaak van een basisserie met boostervaccinatie voor volwassenen tot 60 jaar oud, aangevuld met de herhaalvaccinatie voor personen vanaf 60 jaar.

Tot en met 17 juli heeft 63,7% van alle 18-plussers een boosterprik ontvangen. De vaccinatiegraad van de herhaalprik voor 60-plussers is op dit moment 49,3%. In de afgelopen week zijn er ruim honderdduizend herhaalprikken gezet. Dat is het hoogste aantal gezette herhaalprikken in de afgelopen drie maanden. De sterkste toename was te zien bij zeventigers en tachtigers. Bij hen werden afgelopen week meer dan twee keer zo veel herhaalprikken gezet als de week ervoor. Mensen die nog geen boostervaccinatie of herhaalprik hebben gehaald, ontvingen vanaf 8 juli nog een keer een uitnodiging.

C) Rioolwatersurveillance

In week 27 (4-10 juli) bleef de landelijk gemiddelde virusvracht ongeveer gelijk aan die van week 26. Deze daalde namelijk zeer licht met 2,8%, naar een waarde van 1567 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. In de meeste veiligheidsregio's (15/25) bleef de gemiddelde virusvracht ongeveer gelijk aan die van de week ervoor. In 6/25 regio's werd een stijging van tussen de 12% en 43,6% waargenomen, waarvan de sterkste in Limburg-Noord. In 4/25 regio's vond daarentegen een daling van tussen de 10,4% en 31,9% plaats, waarvan de sterkste in Groningen. De absolute virusvrachten waren het hoogst in en rondom Amsterdam en Rotterdam.

In de eerste helft van week 28 (11-13 juli) steeg de landelijk gemiddelde virusvracht (voorlopig) weer verder met 14,6% ten opzichte van week 27, naar een waarde van 1795 x 100 miljard virusdeeltjes per 100.000 inwoners. In 13/25 veiligheidsregio's vonden stijgingen van tussen de 10% en 49,8% plaats, waarvan de sterkste in Zaanstreek-Waterland, Fryslân en Groningen. In slechts 2/25 regio's vonden dalingen plaats, dit betrof Twente (29,4%) en Flevoland (13,9%). In de overige 10/25 regio's bleef de gemiddelde virusvracht ongeveer gelijk aan die van week 27. De gemiddelde virusvrachten waren weer het hoogst in en rondom Amsterdam en Rotterdam, maar ook Den Haag en Utrecht. De cijfers uit de eerste helft van week 28 zijn gebaseerd op 287/312 meetlocaties waarbij tot nu toe 1-3 analyses zijn uitgevoerd. De data zijn dus incompleet en moeten nog verder worden aangevuld.

In het rioolwater was er vanaf week 20 een sterke toename in het aantal rioolwatermonsters waar specifieke BA.4, BA.5 en BA.2.12.1 mutaties werden

waargenomen. In de meest recent geteste rioolwatermonsters (uit week 27) was de omikronvariant BA.5 wederom het meest prevalent. De specifieke mutaties voor de BA.4-variant werden in veel mindere mate gedetecteerd en voor de BA.2.12.1-variant werden specifieke mutaties slechts sporadisch gevonden.

E) Kiemsurveillance/virusvarianten

De omikronvariant heeft tot op heden vijf subvarianten die met extra aandacht worden gevolgd: de zogenaamde BA.1, BA.2 (inclusief subvariant BA.2.12.1), BA.3, BA.4 en BA.5 varianten. Sinds kort wordt in verschillende landen een nieuwe subvariant van de BA.2 gezien: de BA.2.75. Deze variant is onder meer aangetroffen in India, Australië, Japan, Canada, de Verenigde Staten, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. In Nederland is deze variant tot nu toe eenmaal aangetroffen in de kiemsurveillance.

BA.5 is sinds juni de dominante variant in Nederland. De BA.5-variant lijkt volgens de WHO niet ziekmakender dan de BA.2-variant die begin van het jaar het meest in Nederland voorkwam. Wel zijn er aanwijzingen dat antistoffen minder effectief zouden kunnen zijn tegen deze varianten.

Over de BA.2.75-variant is nog weinig bekend. Wel lijkt ook deze variant door kleine specifieke veranderingen de opgebouwde afweer tegen COVID-19 gemakkelijker te kunnen omzeilen. Om dit met zekerheid te kunnen zeggen is meer onderzoek nodig. Het RIVM volgt de situatie op de voet.